

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 30. 3. 2012
COM(2012) 156 final

2012/0078 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorú má zaujať Európska únia v Rade pre stabilizáciu a pridruženie zriadenej Dohodou o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej, pokiaľ ide o ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

V článku 51 Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernou Horou na strane druhej¹ (ďalej len „dohoda“) sa stanovuje, že Rada pre stabilizáciu a pridružení rozhodnutím prijme ustanovenia na vykonávanie zásad koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia stanovených v uvedenom článku.

Všeobecný kontext

Článok 51 dohody s Čiernou Horou obsahuje ustanovenia o obmedzenej koordinácii medzi systémami sociálneho zabezpečenia členských štátov a Čiernej Hory. Aby sa mohli tieto zásady stanovené v článku 51 uplatňovať v praxi, je potrebné rozhodnutie Rady pre stabilizáciu a pridružení zriadenej dohodou.

Niekoľko ďalších dohôd s tretími krajinami obsahuje podobné ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Tento návrh je súčasťou súboru návrhov, ktorý zahŕňa podobné návrhy v súvislosti s dohodami s Albánskom, San Marínom a Tureckom. Prvý súbor obsahujúci podobné návrhy v súvislosti s Alžírskom, Marokom, Tuniskom, Chorvátskom, bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a Izraelom prijala Rada v októbri 2010².

Na účely stanovenia pozície, ktorú má zaujať Únia v Rade pre stabilizáciu a pridružení, je potrebné rozhodnutie Rady.

Platné ustanovenia v oblasti návrhu

Na úrovni Európskej únie sa systémy sociálneho zabezpečenia členských štátov koordinujú nariadením (ES) č. 883/2004³ a jeho vykonávacím nariadením (ES) č. 987/2009⁴.

Nariadením Rady (EÚ) č. 1231/2010⁵ sa rozširujú ustanovenia nariadenia (ES) č. 883/2004 a nariadenia (ES) č. 987/2009 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa dovtedy tieto ustanovenia nevzťahovali výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti. Toto nariadenie sa už vzťahuje na zásadu sčítania poistných období získaných čiernohorskými pracovníkmi v rôznych členských štátoch, pokiaľ ide o nárok na určité dávky, ako sa uvádza v článku 51 ods. 1 písm. a) dohody s Čiernou Horou.

¹ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2010.

³ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 344, 29.12.2010, s. 1. V súlade s protokolmi č. 21 a 22 nie sú Dánsko a Spojené kráľovstvo viazané nariadením (EÚ) č. 1231/2010, ani sa na nich toto nariadenie neuplatňuje. Spojené kráľovstvo je však naďalej viazané predchádzajúcim nariadením (ES) č. 859/2003, Ú. v. EÚ L 214, 20.5.2003, s. 1, a podlieha uplatňovaniu tohto nariadenia.

Súlrad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Jedným z cieľov dohody o stabilizácii a pridružení s Čiernou Horou je podpora jej úsilia o rozvoj hospodárskej a medzinárodnej spolupráce. Dohoda predstavuje krok vpred, ktorým sa Čierna Hora pripravuje na pristúpenie k EÚ. Vykonávanie ustanovení o koordinácii sociálneho zabezpečenia v článku 51 dohody medzi EÚ a Čiernou Horou posilní zvláštny vzťah s Čiernou Horou, tak, ako to predpokladá článok 8 Zmluvy o Európskej únii.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIA VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Uvedený návrh týkajúci sa obmedzenej koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov a Čiernej Hory je takmer totožný s návrhmi, ktoré obsahuje súbor šiestich návrhov rozhodnutí Asociačnej rady, respektíve rozhodnutí Rady pre stabilizáciu a pridruženie, v súvislosti s Alžírskom, Marokom, Tuniskom, Chorvátskom, bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a Izraelom a ohľadom ktorých prijala Rada v októbri 2010 rozhodnutie o pozícii Európskej únie. Rada uskutočnila v roku 2010 podrobné rozhovory o obsahu týchto rozhodnutí. Týmto rokovaniam predchádzala intenzívna diskusia so všetkými členskými štátmi v rámci Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia.

Získavanie a využívanie expertízy

Externá expertíza nebola potrebná.

Posúdenie vplyvu

Článok 51 dohody s Čiernou Horou obsahuje zásady obmedzenej koordinácie medzi systémami sociálneho zabezpečenia členských štátov a Čiernej Hory. Popri tom niekoľko ďalších dohôd s tretími krajinami tiež obsahuje podobné ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Všetky tieto dohody vyžadujú rozhodnutie príslušného orgánu zriadeného na základe týchto dohôd, aby sa tieto zásady mohli uplatňovať v praxi.

Cieľom článkov v oblasti sociálneho zabezpečenia v týchto dohodách je, aby pracovník z príslušnej pridruženej krajiny mohol poberať určité dávky sociálneho zabezpečenia poskytované na základe právnych predpisov členského štátu (členských štátov), ktoré sa na neho vzťahujú alebo vzťahovali. Toto sa na základe reciprocity takisto uplatňuje na štátnych príslušníkov členských štátov EÚ, ktorí pracujú v pridruženej krajine.

Keďže ustanovenia v návrhoch zahrnutých do tohto súboru návrhov v súvislosti so štyrmi krajinami (Albánsko, Čierna Hora, San Maríno a Turecko) sú takmer totožné – a takisto takmer totožné s prvým súborom šiestich rozhodnutí v súvislosti s Alžírskom, Marokom, Tuniskom, Chorvátskom, bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a Izraelom, ktoré prijala Rada v októbri 2010, uľahčí sa tým uplatňovanie týchto ustanovení inštitúciami sociálneho zabezpečenia členských štátov. Môže to mať určité finančné dôsledky pre vnútroštátne inštitúcie sociálneho zabezpečenia vyplývajúce z uplatňovania týchto návrhov, keďže musia napríklad poskytovať dávky uvedené v článku 51 dohody s Čiernou Horou. Tento článok sa však týka iba osôb, ktoré prispievajú alebo prispievali do vnútroštátneho systému sociálneho zabezpečenia príslušnej krajiny, ako sa stanovuje v jej vnútroštátnych

právných predpisoch. V každom prípade, v tejto etape môže byť zložitá stanoviť presný vplyv týchto návrhov na vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Tento návrh pozostáva z rozhodnutia Rady o pozícii, ktorú má Únia zaujať v Rade pre stabilizáciu a pridruženie zriadenej dohodou s Čiernou Horou, a z návrhu rozhodnutia Rady pre stabilizáciu a pridruženie v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré je uvedené v prílohe.

Navrhované rozhodnutie Rady pre stabilizáciu a pridruženie spĺňa požiadavku uvedenú v článku 51 dohody s Čiernou Horou týkajúcu sa takéhoto rozhodnutia s cieľom zaviesť zásady sociálneho zabezpečenia uvedené v tomto článku. Rozhodnutie preto obsahuje vykonávacie ustanovenia v súvislosti s tými ustanoveniami článku 51 dohody s Čiernou Horou, na ktoré sa ešte nevzťahuje nariadenie (EÚ) č. 1231/2010.

Okrem toho, navrhovaným rozhodnutím Rady pre stabilizáciu a pridruženie sa zabezpečuje, že sa ustanovenia týkajúce sa vývozu dávok a priznania rodinných dávok budú na základe reciprocity uplatňovať takisto na pracovníkov EÚ, ktorí sú legálne zamestnaní v Čiernej Hore, a na ich rodinných príslušníkov, ktorí majú legálny pobyt v Čiernej Hore.

Právny základ

Článok 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 79 ods. 2 písm. b) uvedenej zmluvy. Dánsko sa preto nezúčastní prijatia tohto rozhodnutia. Ani Írsko a Spojené kráľovstvo sa nezúčastnia prijatia tohto rozhodnutia, pokiaľ neoznámia svoju vôľu zúčastniť sa prijatia a uplatňovania takého rozhodnutia. Neúčast' týchto krajín na rozhodnutí Rady nemá žiadny vplyv na ich účasť na rozhodnutí Rady pre stabilizáciu a pridruženie.

Zásada subsidiarity

Dohoda s Čiernou Horou stanovuje zásady koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia, ktoré sa musia uplatňovať rovnako všetkými členskými štátmi. Vykonávanie týchto zásad by preto malo podliehať jednotným podmienkam, čo je možné lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Členské štáty majú aj naďalej výlučnú právomoc pri určovaní, organizovaní a financovaní svojich vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia.

Prostredníctvom návrhu sa iba v určitom rozsahu organizuje koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov a Čiernej Hory v prospech občanov týchto krajín. Okrem toho, návrh nemá vplyv na žiadne práva a povinnosti vyplývajúce z dvojstranných dohôd o sociálnom zabezpečení uzatvorených medzi členskými štátmi a Čiernou Horou, pokiaľ sa v nich stanovuje priaznivejšie zaobchádzanie s príslušnými osobami.

Návrhom sa minimalizuje finančná a správna záťaž pre vnútroštátne orgány, keďže je súčasťou súboru podobných návrhov, prostredníctvom ktorých sa zabezpečuje jednotné

uplatňovanie ustanovení týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia uvedených v dohodách o pridružení s tretími krajinami.

Výber nástrojov

Navrhované nástroje: rozhodnutie Rady (ktorého príloha obsahuje návrh rozhodnutia Rady pre stabilizáciu a pridružení).

Iné prostriedky by neboli primerané z týchto dôvodov:

Pri navrhovanom opatrení neexistuje žiadna alternatívna možnosť. Článok 51 dohody požaduje rozhodnutie Rady pre stabilizáciu a pridružení. V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa stanovuje rozhodnutie Rady na účely stanovenia pozícií, ktoré sa majú prijať v mene Únie v orgáne zriadenom dohodou, pokiaľ sa tento orgán vyzve, aby prijal rozhodnutia s právnymi účinkami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

Zjednodušenie

Návrh povedie k zjednodušeniu správnych postupov pre vnútroštátne orgány verejnej správy a zjednodušeniu správnych postupov pre súkromné subjekty.

Ustanovenia v návrhu týkajúce sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia pre štátnych príslušníkov Čiernej Hory sú takmer totožné s ustanoveniami, ktoré sa vzťahujú na štátnych príslušníkov ďalších pridružených krajín. Toto povedie k zjednodušeniu postupov a k menšej správnej záťaži pre vnútroštátne inštitúcie sociálneho zabezpečenia.

Osoby, na ktoré sa vzťahuje návrh, nie sú konfrontované s rozdielnymi vnútroštátnymi ustanoveniami, pokiaľ ide o zásady sociálneho zabezpečenia uvedené v článku 51 dohody s Čiernou Horou, a preto sa môžu spoľahnúť na jednotné ustanovenia v rámci Spoločenstva.

Podrobné vysvetlenie návrhu

A. Rozhodnutie Rady o pozícii, ktorú má zaujať Európska únia v Rade pre stabilizáciu a pridružení zriadenej dohodou o stabilizácii a pridružení s Čiernou Horou, pokiaľ ide o ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Článok 1

Tento článok upravuje prijatie pozície EÚ v Rade pre stabilizáciu a pridružení EÚ – Čierna Hora.

B. Priložený návrh rozhodnutia Rady pre stabilizáciu a pridruženie, pokiaľ ide o ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia uvedené v dohode.

Časť I: Všeobecné ustanovenia

Článok 1

V tomto článku sa na účely právnych predpisov členského štátu a na účely právnych predpisov Čiernej Hory vymedzujú pojmy „dohoda“, „nariadenie“, „vykonávacie nariadenie“, „členský štát“, „pracovník“, „rodinný príslušník“, „právne predpisy“, „dávky“ a „dávky spôsobilé na vývoz“ a odkazuje sa v ňom na nariadenie a vykonávacie nariadenie, pokiaľ ide o ďalšie pojmy používané v priloženom rozhodnutí.

Článok 2

V súlade so znením článku 51 dohody s Čiernou Horou sa v tomto článku vymedzujú osoby, na ktoré sa vzťahuje priložené rozhodnutie.

Článok 3

Tento článok stanovuje nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými osobami, na ktoré sa vzťahuje dohoda, pokiaľ ide o dávky sociálneho zabezpečenia spadajúce do rozsahu pôsobnosti dohody.

Časť II

Vzťahy medzi členskými štátmi a Čiernou Horou

Táto časť priloženého rozhodnutia sa vzťahuje na zásady uvedené v článku 51 ods. 1 písm. b) dohody s Čiernou Horou ako aj na recipročnú doložku, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov členských štátov EÚ a ich rodinných príslušníkov, ako sa stanovuje v článku 51 ods. 2.

Článok 4

V tomto článku sa uvádza zásada vývozu peňažných dávok, ako sa stanovuje v článku 51 ods. 1 písm. b) dohody s Čiernou Horou, a jasne sa uvádza, že táto zásada je obmedzená na dávky uvedené v článku 1 ods. 1 písm. i) priloženého rozhodnutia, v ktorom sa vymenúvajú dávky uvedené v danom odseku.

Časť III

Rôzne ustanovenia

Článok 5

V tomto článku sú uvedené všeobecné ustanovenia o spolupráci medzi členskými štátmi a ich inštitúciami na jednej strane a Čiernou Horou a jej inštitúciami na strane druhej ako aj medzi oprávnenými osobami a príslušnými inštitúciami. Tieto ustanovenia sú podobné ustanoveniam článku 76 ods. 3, ods. 4 prvého a tretieho pododstavca, ods. 5 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 6

V tomto článku sa stanovujú postupy na správne kontroly a lekárske vyšetrenia podobné postupom v článku 87 nariadenia (ES) č. 987/2009. Okrem toho sa v ňom stanovuje možnosť prijať ďalšie vykonávacie ustanovenia v tejto oblasti.

Článok 7

Tento článok odkazuje na možnosť využívať postup na urovanie sporov stanovený v dohode.

Článok 8

V tomto článku sa odkazuje na prílohu II k priloženému rozhodnutiu, ktorá je podobná prílohe XI k nariadeniu (ES) č. 883/2004, ktorá je potrebná na stanovenie potrebných osobitných ustanovení o uplatňovaní čiernohorských právnych predpisov v súvislosti s priloženým rozhodnutím.

Článok 9

Tento článok umožňuje, aby sa za určitých podmienok naďalej uplatňovali správne postupy podľa platných dohôd medzi daným členským štátom a Čiernou Horou.

Článok 10

V tomto článku sa stanovuje možnosť uzavrieť dodatkové administratívne dohody.

Článok 11

Prechodné ustanovenia stanovené v tomto článku sú podobné prechodným ustanoveniam v článku 87 ods. 1, ods. 3, ods. 4, ods. 6 a ods. 7 nariadenia (ES) č. 883/2004.

Článok 12

V tomto článku sa objasňuje právne postavenie príloh k priloženému rozhodnutiu a postup na ich zmenu a doplnenie.

Článok 13

V tomto článku sa objasňuje dátum nadobudnutia účinnosti priloženého rozhodnutia.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorú má zaujať Európska únia v Rade pre stabilizáciu a pridruženie zriadenej Dohodou o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej, pokiaľ ide o ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 79 ods. 2 písm. b) v spojení s článkom 218 ods. 9 uvedenej zmluvy,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 51 Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej⁶ (ďalej len „dohoda“) sa stanovuje, že Rada pre stabilizáciu a pridruženie rozhodnutím prijme ustanovenia na vykonávanie zásad stanovených v uvedenom článku.
- (2) V súlade s článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie [Írsko] [a] [Spojené kráľovstvo] [oznámilo] [oznámili] listom [listami] zo dňa [...] [jeho] [ich] vôľu zúčastniť sa prijatia a uplatňovania tohto rozhodnutia.
- (3) V súlade s článkom 1 a článkom 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o fungovaní Európskej únie a bez toho, aby tým bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, [Írsko] [Spojené kráľovstvo] sa [nezúčastňuje] [nezúčastňujú] prijatia tohto rozhodnutia a [nie je] [nie sú] ním viazané, ani [nepodlieha] [nepodliehajú] jeho uplatňovaniu.
- (4) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je priložený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Dánsko sa nezúčastňuje prijatia tohto rozhodnutia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

⁶ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 1.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorú má zaujať Európska únia v Rade pre stabilizáciu a pridruženie zriadenej Dohodou o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej (ďalej len „dohoda“), pokiaľ ide o vykonávanie článku 51 dohody, sa zakladá na návrhu rozhodnutia Rady pre stabilizáciu a pridruženie pripojeného k tomuto rozhodnutiu.

Menšie zmeny v návrhu rozhodnutia môžu zástupcovia Únie v Rade pre stabilizáciu a pridruženie dohodnúť bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Rozhodnutie Rady pre stabilizáciu a pridruženie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť v deň jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Návrh

ROZHODNUTIE č. .../.... RADY PRE STABILIZÁCIU A PRIDRUŽENIE EÚ - ČIERNA HORA

Z ...,

pokiaľ ide o ustanovenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia uvedené v dohode o stabilizácii a pridružení

RADA PRE STABILIZÁCIU A PRIDRUŽENIE,

so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej⁷, a najmä na jej článok 51,

keďže:

- (1) V článku 51 Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej (ďalej len „dohoda“) sa stanovuje koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia Čiernej Hory a členských štátov a stanovujú sa zásady takejto koordinácie.
- (2) V článku 51 dohody sa stanovuje, že Rada pre stabilizáciu a pridruženie prijíma rozhodnutie na účely vykonávania zásad stanovených v uvedenom článku.
- (3) Pokiaľ ide o uplatňovanie zásady nediskriminácie, týmto rozhodnutím by sa nemali udeľovať žiadne dodatočné práva vznikajúce na základe určitých skutočností alebo udalostí, ku ktorým došlo na území jednej zo strán dohody, ak sa také skutočnosti alebo udalosti podľa právnych predpisov druhej strany dohody neberú do úvahy, okrem práva na vývoz určitých dávok.
- (4) Pri uplatňovaní tohto rozhodnutia by malo právo čiernohorských pracovníkov na rodinné dávky podliehať podmienke, že ich rodinní príslušníci majú legálny pobyt s týmito pracovníkmi v členskom štáte, v ktorom sú pracovníci zamestnaní. Na základe tohto rozhodnutia by nemal vzniknúť žiadny nárok na rodinné dávky, pokiaľ ide o ich rodinných príslušníkov, ktorí majú pobyt v inom štáte, napr. v Čiernej Hore.
- (5) Nariadením Rady (EÚ) č. 1231/2010⁸ sa už rozširujú ustanovenia nariadenia (ES) č. 883/2004 a nariadenia (ES) č. 987/2009 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa dovtedy tieto ustanovenia nevzťahovali výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti. Nariadenie (EÚ) č. 1231/2010 sa už vzťahuje na zásadu sčítania poistných období získaných čiernohorskými pracovníkmi v rôznych členských štátoch, pokiaľ ide o nárok na určité dávky, ako sa uvádza v článku 51 ods. 1 písm. a) dohody.

⁷ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 1.

⁸ Ú. v. EÚ L 344, 29.12.2010, s. 1.

- (6) Mohlo by byť potrebné stanoviť osobitné ustanovenia, ktoré zodpovedajú osobitnému charakteru právnych predpisov Čiernej Hory, aby sa uľahčilo uplatňovanie pravidiel koordinácie.
- (7) S cieľom zabezpečiť hladké fungovanie koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov a Čiernej Hory je potrebné stanoviť osobitné ustanovenia o spolupráci medzi členskými štátmi a Čiernou Horou ako aj medzi príslušnou osobou a inštitúciou v príslušnom štáte.
- (8) Mali by sa prijať prechodné ustanovenia na ochranu osôb, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, a na zabezpečenie toho, aby nestratili práva v dôsledku jeho nadobudnutia účinnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

ČASŤ I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto rozhodnutia:
- a) „dohoda“ znamená Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej;
- b) „nariadenie“ znamená nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia⁹ platné v členských štátoch Európskej únie;
- c) „vykonávacie nariadenie“ znamená nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia¹⁰;
- d) „členský štát“ znamená členský štát Európskej únie;
- e) „pracovník“ znamená:
- na účely právnych predpisov členského štátu osobu vykonávajúcu činnosť ako zamestnanec v zmysle článku 1 písm. a) nariadenia;
 - na účely právnych predpisov Čiernej Hory osobu vykonávajúcu činnosť ako zamestnanec v zmysle takých právnych predpisov;

⁹ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1.

- f) „rodinný príslušník“ znamená:
- i) na účely právnych predpisov členského štátu rodinný príslušník v zmysle článku 1 písm. i) nariadenia;
 - ii) na účely právnych predpisov Čiernej Hory rodinný príslušník v zmysle takých právnych predpisov;
- g) „právne predpisy“ znamenajú:
- i) vo vzťahu k členským štátom právne predpisy v zmysle článku 1 písm. I nariadenia, ktoré sú platné pre dávky, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie;
 - ii) vo vzťahu k Čiernej Hore príslušné právne predpisy platné v Čiernej Hore týkajúce sa dávok, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie;
- h) „dávky“ znamenajú:
- starobné dôchodky;
 - pozostalostné dôchodky;
 - dôchodky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
 - dôchodky v invalidite v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
 - rodinné dávky,
- i) „dávky spôsobilé na vývoz“ znamenajú:
- i) vo vzťahu k členským štátom:
 - starobné dôchodky;
 - pozostalostné dôchodky;
 - dôchodky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
 - dôchodky v invalidite v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
- v zmysle nariadenia, okrem osobitných nepríspevkových peňažných dávok uvedených v prílohe X k nariadeniu;
- ii) vo vzťahu k Čiernej Hore príslušné dávky stanovené na základe právnych predpisov Čiernej Hory s výnimkou osobitných nepríspevkových peňažných dávok, ako sa stanovuje v prílohe I k tomuto rozhodnutiu.

2. Ostatné pojmy používané v tomto rozhodnutí majú význam stanovený:

- a) vo vzťahu k členským štátom v nariadení a vo vykonávacom nariadení;
- b) vo vzťahu k Čiernej Hore v príslušných právnych predpisoch platných v Čiernej Hore.

Článok 2

Osoby, na ktoré sa toto rozhodnutie vzťahuje

Toto rozhodnutie sa vzťahuje na:

- a) pracovníkov, ktorí sú čiernohorskými štátnymi príslušníkmi a ktorí sú alebo boli legálne zamestnaní na území členského štátu alebo na ktorých sa vzťahujú alebo sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov, a na ich pozostalých;
- b) rodinných príslušníkov pracovníkov uvedených v písm. a) pod podmienkou, že títo rodinní príslušníci majú alebo mali spolu s príslušným pracovníkom legálny pobyt v členskom štáte, v ktorom je príslušný pracovník zamestnaný;
- c) pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a ktorí sú alebo boli legálne zamestnaní na území Čiernej Hory a na ktorých sa vzťahujú alebo vzťahovali právne predpisy Čiernej Hory, a na ich pozostalých, a
- d) rodinných príslušníkov pracovníkov uvedených v písm. c) pod podmienkou, že títo rodinní príslušníci majú alebo mali spolu s príslušným pracovníkom legálny pobyt v Čiernej Hore počas doby, keď príslušný pracovník tam má zamestnanie.

Článok 3

Rovnosť zaobchádzania

1. S pracovníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi Čiernej Hory, legálne zamestnanými v členskom štáte a všetkými ich rodinnými príslušníkmi, ktorí tam majú spolu s nimi legálny pobyt, sa v porovnaní so štátnymi príslušníkmi členských štátov, v ktorých sú títo pracovníci zamestnaní a v súvislosti s dávkami v zmysle článku 1 ods. 1 písm. h), zaobchádza bez akejkoľvek diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti.
2. S pracovníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a sú legálne zamestnaní v Čiernej Hore, a všetkými ich rodinnými príslušníkmi, ktorí tam majú spolu s nimi legálny pobyt, sa v porovnaní so štátnymi príslušníkmi Čiernej Hory a v súvislosti s dávkami v zmysle článku 1 ods. 1 písm. h), zaobchádza bez akejkoľvek diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti.

VZŤAHY MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI A ČIERNOU HOROU

Článok 4

Upustenie od podmienok pobytu

1. Dávky spôsobilé na vývoz v zmysle článku 1 ods. 1 písm. i), na ktoré majú nárok osoby uvedené v článku 2 písm. a) a c), nepodliehajú žiadnemu zníženiu, úprave, pozastaveniu, odňatiu alebo konfiškácii na základe skutočnosti, že oprávnená osoba má pobyt
 - i) na účely dávky podľa právnych predpisov členského štátu na území Čiernej Hory,
 - ii) na účely dávky podľa právnych predpisov Čiernej Hory na území členského štátu.
2. Rodinní príslušníci pracovníka uvedení v článku 2 písm. b) majú nárok na dávky spôsobilé na vývoz v zmysle článku 1 ods. 1 písm. i) bodu i) rovnakým spôsobom ako rodinní príslušníci pracovníka, ktorý je štátnym príslušníkom príslušného členského štátu, ak títo rodinní príslušníci majú pobyt na území Čiernej Hory.
3. Rodinní príslušníci pracovníka uvedení v článku 2 písm. d) majú nárok na dávky spôsobilé na vývoz v zmysle článku 1 ods. 1 písm. i) bodu i) rovnakým spôsobom ako rodinní príslušníci pracovníka, ktorý je štátnym príslušníkom Čiernej Hory, ak títo rodinní príslušníci majú pobyt na území členského štátu.

ČASŤ III

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 5

Spolupráca

1. Členské štáty a Čierna Hora si navzájom oznamujú všetky informácie týkajúce sa zmien v ich právnych predpisoch, ktoré môžu mať vplyv na vykonávanie tohto rozhodnutia.
2. Na účely tohto rozhodnutia si poskytujú orgány a inštitúcie členských štátov a Čiernej Hory svoje služby a konajú tak, akoby vykonávali svoje vlastné právne predpisy. Správna pomoc poskytnutá uvedenými orgánmi a inštitúciami je spravidla bezplatná. Príslušné orgány členských štátov a Čiernej Hory sa však môžu dohodnúť na náhrade určitých výdavkov.
3. Orgány a inštitúcie členských štátov a Čiernej Hory môžu na účely tohto rozhodnutia priamo komunikovať medzi sebou a so zainteresovanými osobami alebo ich zástupcami.

4. Inštitúcie a osoby, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, majú povinnosť vzájomného informovania sa a spolupráce na zabezpečenie správneho vykonávania tohto rozhodnutia.
5. Príslušné osoby musia čo najskôr informovať inštitúcie príslušného členského štátu alebo Čiernej Hory, ak je príslušným štátom Čierna Hora, a členského štátu pobytu alebo Čiernej Hory, ak je štátom pobytu Čierna Hora, o všetkých zmenách v ich osobnej alebo rodinnej situácii, ktoré ovplyvňujú ich nárok na dávky podľa tohto rozhodnutia.
6. Nedodržanie povinnosti informovania uvedenej v odseku 5 môže mať za následok uplatnenie primeraných opatrení v súlade s vnútroštátnym právom. Tieto opatrenia sú však rovnocenné opatreniam uplatniteľným na podobné situácie podľa domáceho práva a žiadateľom neznemožňujú ani v praxi nadmerne nesťažujú uplatňovanie práv, ktoré im udeľuje toto rozhodnutie.
7. Členské štáty a Čierna Hora môžu prijať svoje vnútroštátne predpisy, ktorými sa stanovujú podmienky overenia nároku na dávky, aby sa zohľadnila skutočnosť, že oprávnené osoby sa zdržiavajú alebo majú pobyt mimo územia štátu, v ktorom sa nachádza inštitúcia povinná vyplácať dávku. Také predpisy musia byť primerané, nesmú diskriminovať z dôvodu štátnej príslušnosti a musia byť v súlade so zásadami tohto rozhodnutia. Také predpisy sa oznámia Rade pre stabilizáciu a pridruženiu.

Článok 6

Správne kontroly a lekárske vyšetrenia

1. Tento článok sa uplatňuje na osoby uvedené v článku 2 poberajúce dávky spôsobilé na vývoz uvedené v článku 1 ods. 1 písm. i), ako aj na inštitúcie poverené vykonávaním tohto rozhodnutia.
2. Ak sa poberateľ dávok alebo žiadateľ o dávky, alebo jeho rodinný príslušník, zdržiava alebo má pobyt na území členského štátu a inštitúcia povinná vyplácať dávku sa nachádza v Čiernej Hore alebo ak sa poberateľ dávok alebo žiadateľ o dávky, alebo jeho rodinný príslušník, zdržiava alebo má pobyt na území Čiernej Hory a inštitúcia povinná vyplácať dávku sa nachádza v členskom štáte, lekárske vyšetrenie vykoná na žiadosť inštitúcie povinnej vyplácať dávku inštitúcia miesta, kde sa oprávnená osoba zdržiava alebo kde má pobyt, v súlade s postupmi stanovenými právnymi predpismi uplatňovanými touto inštitúciou.

Ak je to potrebné, inštitúcia povinná vyplácať dávku informuje inštitúciu miesta, kde sa oprávnená osoba zdržiava alebo kde má pobyt, o všetkých zvláštnych požiadavkách, ktoré sa musia splniť a o predmete lekárskeho vyšetrenia.

Inštitúcia miesta, kde sa oprávnená osoba zdržiava alebo kde má pobyt, zašle správu inštitúcii povinnej vyplácať dávku, ktorá požiadala o lekárske vyšetrenie.

Inštitúcia povinná vyplácať dávku si vyhradzuje právo na vyšetrenie oprávnenej osoby lekárom podľa svojho vlastného výberu, buď na území, kde sa poberateľ dávky alebo žiadateľ o dávku zdržiava alebo kde má pobyt alebo v krajine, kde sa

nachádza inštitúcia povinná vyplácať dávku. Oprávnená osoba však môže byť požiadaná, aby sa vrátila do štátu inštitúcie povinnej vyplácať dávku len vtedy, ak môže uskutočniť túto cestu bez ujmy pre svoje zdravie a ak jej náklady na cestu a ubytovanie uhradí inštitúcia povinná vyplácať dávku.

3. Ak sa poberateľ dávok alebo žiadateľ o dávky, alebo jeho rodinný príslušník, zdržiava alebo má pobyt na území členského štátu a inštitúcia povinná vyplácať dávku sa nachádza v Čiernej Hore alebo ak sa poberateľ dávok alebo žiadateľ o dávky, alebo jeho rodinný príslušník, zdržiava alebo má pobyt na území Čiernej Hory a inštitúcia povinná vyplácať dávku sa nachádza v členskom štáte, správnu kontrolu vykoná na žiadosť inštitúcie povinnej vyplácať dávku inštitúcia miesta, kde sa oprávnená osoba zdržiava alebo kde má pobyt.

Inštitúcia miesta, kde sa oprávnená osoba zdržiava alebo kde má pobyt, zašle správu inštitúcii povinnej vyplácať dávku, ktorá požiadala o správnu kontrolu.

Inštitúcia povinná vyplácať dávku si vyhradzuje právo preskúmať situáciu oprávnenej osoby prostredníctvom odborníka podľa jej vlastného výberu. Oprávnená osoba však môže byť požiadaná, aby sa vrátila do štátu inštitúcie povinnej vyplácať dávku len vtedy, ak môže uskutočniť túto cestu bez ujmy pre svoje zdravie a ak jej náklady na cestu a ubytovanie uhradí inštitúcia povinná vyplácať dávku.

4. Jeden alebo viac členských štátov a Čierna Hora sa môžu dohodnúť na ďalších správnych predpisoch, pričom o tom informujú Radu pre stabilizáciu a pridruženie.
5. Odchyľne od zásady bezplatnej vzájomnej správnej pomoci stanovenej článku 5 ods. 2 tohto rozhodnutia platí, že skutočnú sumu výdavkov na kontroly uvedené v odseku 2 a odseku 3 tohto článku nahrádza inštitúcii, ktorá bola požiadaná o ich vykonanie, inštitúcia povinná vyplácať dávku, ktorá požiadala o ich vykonanie.

Článok 7

Uplatňovanie článku 129 dohody

Článok 129 dohody sa uplatňuje v prípade, ak sa niektorá zo strán domnieva, že druhá strana nespĺnila svoje povinnosti stanovené v článku 5 a článku 6.

Článok 8

Osobitné ustanovenia o uplatňovaní právnych predpisov Čiernej Hory

Ak je to potrebné, Rada pre stabilizáciu a pridruženie môže stanoviť v prílohe II osobitné ustanovenia týkajúce sa uplatňovania právnych predpisov Čiernej Hory.

Článok 9

Správne postupy podľa platných dvojstranných dohôd

Správne postupy stanovené v platných dvojstranných dohodách medzi členským štátom a Čiernou Horou sa môžu naďalej uplatňovať pod podmienkou, že nemajú nepriaznivý vplyv na práva a povinnosti príslušných osôb stanovené týmto rozhodnutím.

Článok 10

Dohody, ktorými sa dopĺňajú postupy na vykonávanie tohto rozhodnutia

Jeden alebo viac členských štátov a Čierna Hora môžu uzatvoriť dohody, ktorých cieľom je doplniť správne postupy na vykonávanie tohto rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom a chybám a boj s nimi.

ČASŤ IV

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 11

Prechodné ustanovenia

1. Podľa tohto rozhodnutia nevznikajú žiadne nároky za obdobie pred nadobudnutím účinnosti tohto rozhodnutia.
2. S výhradou odseku 1 sa nadobúda nárok podľa tohto rozhodnutia, dokonca aj keď sa týka poistnej udalosti, ku ktorej došlo pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia.
3. Každá dávka, ktorá nebola poskytnutá, alebo ktorej výplata bola pozastavená z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu príslušnej osoby, sa na žiadosť tejto osoby poskytne alebo obnoví s účinnosťou od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia za predpokladu, že nároky, na základe ktorých sa dávky predtým poskytovali, neboli vyrované jednorazovou platbou.
4. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 3 predloží do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia, nároky získané v súlade s týmto rozhodnutím sú účinné odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia, a právne predpisy ktoréhokoľvek členského štátu alebo Čiernej Hory súvisiace so zánikom alebo premlčaním nárokov sa voči príslušným osobám nesmú uplatniť.
5. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 3 predloží po uplynutí dvojročnej lehoty po dátume nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia, nároky, ktoré nezanikli alebo neboli premlčané, sú účinné od dátumu predloženia žiadosti, pokiaľ sa neuplatňujú

výhodnejšie ustanovenia právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu alebo Čiernej Hory.

Článok 12

Prílohy k tomuto rozhodnutiu

1. Prílohy k tomuto rozhodnutiu tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť.
2. Na žiadosť Čiernej Hory alebo Európskej únie sa uvedené prílohy môžu zmeniť a doplniť rozhodnutím Rady pre stabilizáciu a pridruženie.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť v prvý deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu pre stabilizáciu a pridruženie

predseda

PRÍLOHA I

**ZOZNAM ČIERNOHORSKÝCH OSOBITNÝCH NEPRÍSPEVKOVÝCH
PEŇAŽNÝCH DÁVOK**

PRÍLOHA II

**OSOBITNÉ USTANOVENIA NA ÚČELY UPLATŇOVANIA PRÁVNÝCH
PREDPISOV ČIERNEJ HORY**